

Paide Linnaleht

Nr 11 • detsember 2022

Jõuluvana ootab lapsi külla
Paide Keskväljakul 18.12 kell 15-18

paide.ee

Kirjuta end sisse Paide linna!

Paide linn kutsub elanikke üles end Paide linna sisse kirjutama. Et registreerimist hoogustada, korraldab linnavalitsus detsembri jooksul kampaania ning teeb selle raames igale registreerunud kingituse ja loosib eriauhinna (loosimisel vajalik osalejate nõusolek, vt kampaania reegleid).

Omavalitsustele on võimalikult suur elanike arv oluline, sest iga töö käiva inimese pealt laekub omavalitsusse isiku maksustatavalt tulult 11,96%. Näiteks kui inimene teenib igas kuus Järvamaa keskmist brutotöötasu, mis augusti seisuga oli 1395 eurot, laekub omavalitsusele sellest 11,96% ehk 166,84 eurot. Käesoleva aasta esimese üheksa kuuga on Paide linnale tulumaksu laekunud 7 662 940 eurot.

Mida rohkem elab omavalitsuses inimesi, seda suurem on omavalitsuse tulubaas, mis omakorda tagab parema võimekuse kodukoha arendamisel. Omavalitsused pööravad elanike registreerimisele suuremat tähelepanu just aasta lõpus, kuna tulumaksu arvestus käib iga

aasta 1. jaanuari seisu järgi.

Igale inimesele, kes kirjutab end detsembris Paide linna sisse, kingib linn 50-eurose COOP-i kinkekaarti, mida saab kasutada kõikides COOP-i poodides üle Eesti. Kinkekaardiga tulevad kaasa ka Paide Kaubamaja ja Paide Maksimarketis sooduskupongid. Lisaks loositakse kõikide registreerunute vahel välja kinkekaart hookusbookus.com-ilt väärtusega 500 € (endine hotelliveeb.ee).

Ametlik sissekirjutus annab inimestele võimaluse taotleda toetusi (nt sünnitoetus, erinevad sotsiaaltoetused) ning on abiks suhtluses nii riigi kui kodulinna.

Paide linnakodaniku soodustused ja toetused:

- ♦ Sünnitoetus esimese ja teise lapse sünni puhul on 500 eurot, kolmanda ja enama lapse eest 1000 eurot
- ♦ Ranitsatoetus 200 eurot

♦ Statsionaarse õendusabiteenuse kulude hüvitamise toetus

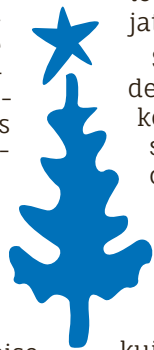
♦ Matusetoetus 250 eurot

♦ Huvihariduse toetus peredele, kus kasvab kolm või enam kuni 19-aastaslast

♦ Lasteaia kohatasu maksu-
bastus alates pere teisest lapsest, kui lasteaia käib vähemalt kaks last

Tänavune elanikekampaania toimub koostöös Järva Tarbijate Ühistuga.

Sarnast kampaaniat on Paide korraldanud varem kaks korda. Esimest korda toimus see 2016. aastal, et pärast omavalitsuste ühinemist saavutada elanike arvaks 11 000 inimest, mis tagas riigilt toetusraha 500 000 eurot. Teine kord toimus kampaania 2019. aastal, kuid oluliselt väiksemas mahus. Esimese kampaania ajal registreerus kodanikuks 343 inimest, teise kampaania ajal 50.

Detsember Paide Püha Risti kirikus

15. detsember kell 16.00 Politsei- ja Piirivalveameti jumalateenistus ja mälestuskontsert „Inimeseks olemine”. Tasuta.

16. detsember kell 19.00 Segakoor Leetar ja Tallinna Noorte Kammerorkester „Aastalõpukontsert”. Tasuta.

18. detsember
kell 10.00 jumalateenistus pihi ja armulauaga. 4. advent.
kell 17.00 Kingitus linnarahvale. Beati Mandolini kontsert „Rõõmsad jõulud igal pool”. Tasuta.

19. detsember kell 19.00 Paide Gümnaasiumi jõulukontsert. Tasuta.

24. detsember
kell 12.00 Püha jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus, kaastegevad laululapsed Mal-le Antoni juhendamisel.
kell 16.00 Püha Jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus, kaastegevad solistid Teet Tihvan ja Kaur Pennert.

25. detsember kell 10.00 I Jõulu-

püha jumalateenistus pihi ja armulauaga.

25. detsember kell 15.00 Klaveri- ja viiulikontsert. Klassikatahed. Tasuta.

29. detsember kell 19.00 Jõulukontsert. Liis Lemsalu ja Stefani jõulureis. Piletiga.

31. detsember kell 15.00 Vanaaasta õhtu. Piht ja armulaud.

1. jaanuar 2023 kell 10.00 jumalateenistus pihi ja armulauaga.

Sündmused Anna kirikus

11. detsember kell 12.00 jumalateenistus pihi ja armulauaga. 3. advent.

24. detsember kell 14.00 Püha jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus.

25. detsember kell 12.00 I jõulupüha jumalateenistus pihi ja armulauaga.

31. detsember kell 15.00 Vanaaasta õhtu. Piht ja armulaud.

INIMESED SÜDAMES

Igale registreerunud COOP-i kinkekaart väärtusega 50 €
Loosi läheb puhkusepakett väärtusega 500 €

Kampaania kestab 1.-31. detsember 2022
Vaata lisa: paide.ee

Registreeri end Paide linna elanikuks

Kampaaniat
toetab

coop
Järva

Paide linnavolikogu 17.11.2022 istungi kokkuvõte

♦ Linnavolikogu võttis vastu Paide linna 2022. a 3. lisaeelarve, millega suurenes eelarve maht 753 373 euro võrra. Koos lisaeelarve muudatustega on Paide linna 2022. aasta eelarve maht 21 376 086 eurot, netovõlakkoormus 51,7% ning netovõlakkoormuse ülemäär 80%.

♦ Muutis määruse „Maamaksumäär ja maamaksust vabastamise alused“ kehtestamise aluseks olevaid õiguslikke aluseid ja sõnastati järgmiselt: „Määrus kehtestatakse maamaksuseaduse § 5 lõike 1 ja § 11 lõigete 5, 6, 7 ja 9 ning rahandusministri 16. oktoobri 2014 määruse nr 38 „Maamaksu arvutamise ja tasumise ning maksusoodustuse taotlemise kord“ § 7 alusel.“. Paragrahvi 1 punkti 1 muudeti ja sõnastati järgmiselt: „1) põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumäär on 2,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas.“

Kuna maade korraldust hindamist ei ole juba aastaid tehtud, on tekkinud erinevus maa maksustamishinna ja maa tegeliku väärtuse vahel, mis avaldub ostumüügitehingute hinnas. Enamustes omavalitsusüksustes on selle vastuolu vähendamiseks rakendatud haritava maa ja loodusliku maa maksustamisel kaheprotsendilist lubatud maksimaalset maksumäära. Paide linn on üks vähesteid omavalitsusüksusi, kes seda võimalust seni kasutanud ei olnud.

♦ Kehtestas Paide linna uue jäätmehoolduseeskirja. Selle eesmärk oli välja töötada uued tingimused jäätmete tekkekohal liigiti kogumisel, et aidata Paide linnal täita jäätmete taaskasutamise riiklike sihtarvu nõudeid, vähendada segaolmejäätmete tekkekogust ja vältida jäätmeoostuste teket.

♦ Määras Paide linna 2022, 2023, 2024 ja 2025. aasta konsolideeritud majandusaasta aruannete audiitoriks AUDEST AUDIITOR-TEENUSTE OÜ (registrikood 10177426).

Paides muutus toasooja hind

Konkurentsiamet kinnitas Enefit Greeni taotluse soojuse piirhinna tõstmiseks Paide linnas. Uus toasooja hind, mis hakkas kehtima 8. detsembrist 2022, on 96,16 eurot megavatt-tunni eest (senise 88,17 eurot megavatt-tunni eest asemel). Hinnale lisandub käibemaks.

„Taotlesime Konkurentsiametilt toasooja hinna muudatust hakkepuidu jätkuva hinnatõusu tõttu. Viimase poole aasta jooksul on hakkepuidu kokkuostuhind ja raieõiguste tasud kallinenud. Kallinenud kütusehind on omakorda mõjutanud hakkimis- ja veokulusid ning moodustab ka põhiosa kaugkütte hinnast. Olema sunnitud viima toasooja hinna vastavusse tootmiskulusega,“ selgitas Enefit Greeni juhatuse liige Innar Kaasik.

Alates 1.10.2022 kuni 31.03.2023 kompenseerib riik osa kodukliendi kaugküttele tehtavatest kulutustest. Toetusmeetmed kodukliendi arvel rakenduvad automaatselt. Kaugküttevõrgu kaudu jaotatud soojuse hinna leevendamiseks näeb toetusmeede ette üle 80 €/MWh (käibemaksuta) hinnaga soojuse kulu kompenseerimise 80% ulatuses.

Eestis on kokku ligi 200 kaugkütte piirkonda. Kaugkütteeetvõtete tegevus ja teenuse hind on Konkurentsiameti järelevalve all. Eestis reguleerib soojuse hinda kaugkütteseadus ning Paide võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhind kujuneb kulupõhise valemil alusel. Piirhinna valemil kinnitab ja soojuse piirhinna kulupõhisust kontrollib Konkurentsiamet.

Märka linnas jõulukaunistusi!

Paide linnavalitsus korraldab kaheksandat korda konkurssi „Jõulumeeleolu“, et tunnustada ja märgata jõulukaunistustesse panustanud linlasi. Konkursil on kolm kategooriat: pereelamud (sh suvilad ja paariselamud); rida- ja korterelamud; vaateaknad, asutused ja ettevõtted

Kaunistest kinnistutest võivad teada anda kõik ning seda kuni 1. jaanuarini 2023 telefonidel 383 8600 (sekretär) ja 55561603 (linnaarhitekt), e-posti teel aadressil paide@paide.ee või Paide linna Facebooki lehel. Kinnistuid hindab žürii koosseisus Kulno Klein, Peter Luuk, Karola Jaanof, Tiina Kivila, Siret Pihelgas, Natalja Haug ja Anne Oja. Konkursil hinnatakse ainult avalikku ruumi eksponeeritud vaateaknaid ning hoonete ja kinnistute talve- või jõuludekoratsioone. Peamisteks hindamiskriteeriumiteks on kujunduse teemakohasus ja sobivus ümbritsevasse avalikku ruumi, terviklikkus ja uudsus ning materjalikasutus.

Paide Linnaleht

Väljaandja: Paide Linnavalitsus

Aadress: Keskväljak 14, Paide 72711

Toimetaja: Maarit Nõmm, tel: 5146043

Reklaam ja kaastööd: maarit.nommm@paide.ee

Materjalid saata hiljemalt 10 päeva enne lehe ilumist.

Ilumise graafik 2022:

3. jaanuar	7. veebruar
7. märts	4. aprill
2. mai	13. juuni
8. august	5. september
3. oktoober	7. november
12. detsember	

paide.ee Paide linn @paidelinn

LINN SÜDAMES

Kokkuhoid ja kokku hoidmine väikeses ilusas Paides

Piret Moora
Abilinnapea

Nädalavahetusel oli juba kolmas advent. Tänavune talv on pakkunud mõnusat suusa- ilma, aga ega ma isegi seda väärt talispordiala harrastama jõudnud ei ole mujale kui tugi- tooli vendade Bõde ja meie oma laskesuusatajate võistlusi vaadates. Väga mugav viis talispordist osa saada.

Lasteaedades hakkab jõulupidude proovidega kiireks minema. Ootan väga seda aega, kus väikesed pidulised entusiastlikult laulavad ja tantsivad. Tahan kangesti sellel aastal jõulurõõmu lastega jagada. Aga hetkel on palju probleeme, mille lahendusettepanekud ei ole kõigile meeltmööda.

Eestlased on oma põhiloomult kokkuhoidlik ja ratsionaalne rahvas. Kui härra Veski-mägilt küsiti, kas ja kuidas ta kokku hoiab, siis nimetas ta teiste tavapärase jälgimise- soodsa- elektri- hinda- ja- panen-

siis- pesumasina- tööle- meetmete hulgas ka seda, et lasi oma kodusest basseinist vee välja. Tal pole küll Excelit ega täpseid arvestusi, aga ta tegi seda sellepärast, et see on ka ilma arvutamisetä mõistlik ja ratsionaalne. Paide linnavalitsuse finantsosakonnas on valmimas täpsemad arvutused Paide lasteadeade basseinide kokkuhoiumeetme suuruse osas. Numbrid on, nagu meie eelarvegi, suhteliselt väikesed.

Mõned Paide emad on pahased, sest peredel pole võimalust oma lastega talviti spaades käia, et kus laste- aialapsed siis talvel ujuvad kui lasteadeades basseinidest vesi välja lastakse? Mõned pered pole pahased, sest nende lapsed ujuda ei taha. Mõned arvavad, et kokku tuleb hoida. Mõned kasutavad seda teemat ära, et vastanduda. Lugesin kokku, et mul on oma nelja lapse ja ühe lapselapsiga seoses kogemusi nelja erineva lasteaia Tallinnas, kolmega Tartus ja Berliini rahvusvahelise lasteaia. Neis basseinid pole. Õpetasin ise oma lapsed suviti ujuma. Ega see pole kellelegi mingiks malliks, aga väikelaste veega mänguline harjumine kodus on kindlasti kõigil võimalik.

Aga kus need meie, Põh- jamaa lapsed, siis suusatama õpivad? Praegu on ideaalne aastaaeg. Suusavarustus kallis ja kõik pered ei pruugi seda endale lubada saada. Kas oleks meie ilusas Kesk- Eesti väike- linnas mõistlik, et talvel laste- aias suusatakse? Mina ise olen aastaid oma kolme noorema lapsega suusatamas

käinud. Väga tore koostegemine!

Kokkuhoiust üldiselt tahtsin ma sinuga, hea paidekas, jagada oma mõtteid Viisu külal- seltsi koosolekult.

Viisu rahvamajas juhtis eraldi tähelepanu sellele, et asjata maja soojaks ei köetaks. Ikka ainult siis, kui mingi tegevus toimub. Muidu on radiaatorid maha keeratud.

Külaselts arutas eelarve ja investeeringute küsimusi. Aas- tate jooksul on toimunud palju koostegemisi. Nüüdki seati ühisel sihtel ja räägiti tulevi- kust. Linna järgmise aasta suurem panustamine on Viisu lasteaia elektrisüsteemide uuendamine.

Uhked saavad need meie vii- sukad olla oma lastetoe pärast. Lastetuba on eraalgatuslikult sisse seatud rahvamaja esi- mesel korrusel ja sellel ajal kui emad, isad koosolekut pidasid, kihutas ja mängis seal küm- mekond last, silmad säramas ja kukul jooksmisest niiske.

Nii hästi Sargvere rahval kah- juks ei lähe. Külarahvas on möönnud, et vananev külako- gukond on märgiline. Loodan väga, et Sargvere kogukond võ- tab vastu linnapea pakutud seemneraha ja hakkab oma toimetamisi ise juhtima. Märke sellest, kui väga nad oma küla tegemistest hoolivad, said kõik AK uudistest jälgida.

Soovin kõigile ilusat jõu- luootust ja rõõmu tundmist väikestest asjadest. Koome veel sokke, lükkame lund ja minge kindlasti vaatama Paide Teatri etendusi, kelle uus hooaeg on kohe-kohe ukse ees.

Talvine teehooldus

OSA	PIIRKONNAD	TEOSTAJA	KONTAKT
1	Tarbja-Pikaküla-Eivere-Korba-Mäo-Mündi-Viraksaare	Ten-Gal OÜ	5 103 241
2	Anna-Puiatu-Purdi	OÜ Anna Kütus	5 222 447
3	Mustla-Võõbu-Mustla-Nõmme	Kõrgemäe Agro OÜ	53 267 250
4	Valgma-Mäeküla-Sargvere-Suurpalu-Nurmsi	OÜ Sargvere KV	5 540 936
5	Roosna-Alliku	Mahetooted OÜ	56 463 768
6	Viisu-Kirisaare-Koordi-Vedruka	Mahetooted OÜ	56 463 768
7	Paide linn	Rarex Ehitus OÜ	58 453 439
8	Paide linna kõnniteed: Osaliselt Suur-Aia tn, Tiigi tn, Lai tn, Kaevu tn, Veski tn, Tallinna tn, Keskväljaku tn, Pärnuvälja tn, osaliselt Pärnu tn, Veski tn, Tallinna tn, Keskväljaku tn, Pärnuvälja tn, osaliselt Pärnu tn, Kivimurru tn, Kastani tn, Jaama tn	SA Paide Haldus	5 044 128
	Riigiteed	AS Tariston	Lühinumber 1510 53 017 690

Talahoolduse meelespea

♦ Et lumetõrjetööd sujuksid tõrgeteta ning vältimaks tehnika lõhkumist ja kraavi vajumist, palume erateede omanikel tähistada kinnistul paiknevad teeservad, mahasõidud, truubid, ülesõidukohad tokkidega, mille otsas on helkurriba. Tähistada tuleb ka teeservades olevad väiksemad puud, põõsad, kivid, aiad jms, mis võivad tõrjetööde käigus kannatada saada või tehnikat lõhkuda. Märgistamata objektide kah-

justumisel kannab kulud era- tee omanik.

♦ Teeservadest tuleks võsa ja ülekasvanud puud piirata vähemalt 3,5 m kõrguselt, et hoida ära lumetõrjetehnika kahjustamine.

♦ Tee kõrval on koht, kuhu lund lükata.

♦ Tee laius võimaldab traktori liikumist ja lumetõrje teostamist.

♦ Palume lumesaju ajal sõidu- keid tänava äärde mitte parki- da, sest see takistab oluliselt lumetõrjetöid.

♦ Traktorid alustavad lumetõr-

jega reeglina koolide ümbru- sest ja sealt, kus liigub ühis- transport. Samuti sealt, kus on tihedam liiklussagedus.

♦ Tavaolukorras on küladeel hooldustsükli aeg 12 tundi, ekstreemsemate lumesadude korral 24 tundi

Lisainfo:

Teede peaspetsialist Marion Kütt

tel 5555 0648

marion.kytt@paide.ee

Järvamaa aasta parimad kodanikualgatused

25. novembril pärjati Järvamaa tublimaid aasta tegijaid kodanikualgatuses. SA Järvamaa ja MTÜ Kodukant Järvamaa tunnustasid tublimaid kokku kuues kategoorias – kogukonda toetav ettevõtte, aasta vabaühendus, aasta vabatahtlik, hea algatus, aasta sädeinimene ja aasta küla. Toome ära laureaadiid ning Paide linnaga seotud nominentide tutvustused.

Parim vabatahtlik – Meelis Välimäe

Teised nominendid:

♦ Vira Demura - Vira on üks paljudest Ukraina sõjapõgenikest. Vira on olnud alates aprillist Tarbja lastead-kooli ja Paidesse jõudnud ukrainlaste vaheliseks koordinaatoriks, ta on aidanud vanematel sisse elada lasteaias ja kooliellu, olnud toeks ukrainlastele, aidanud tegeleda erinevate vajalike dokumentide vormistamisega ning leida peredele kõike eluks vajaminevat, ka tugiteenuseid ja arstiabi.

♦ MTÜ Paikassi vabatahtlikud Virge Piisner, Relika Sarapik, Kadi Sarik - Ühning tegeleb Paides tänavakasside püüdmise, ravimise ja hoolitsemisega. Täna on neil varjupaigas ca 140 kassi, kolme aasta jooksul on nad kodu leidnud 400-le kassile. Nende hoole all on loomad kaitstud ja

hoolitsetud, lisaks teevad nad aktiivselt tööd, et leida kassidele kodu. Paikass tegutseb vaid annetuste toel, neil on suur abistajate võrgustik ning suur hulk inimesi, kes varjupaigas abis käivad.

♦ Alide Kristine Alba

Parim vabaühendus – MTÜ Oisu Kultuuri ja Arengu Selts

Teised nominendid:

♦ MTÜ Järvamaa Abipolitseinikud - MTÜ on aastaid tegutsenud kogu järvalaste turvalisuse eest ning koondanud maakonnas turvalisust tagavad abipolitseinikud. See on heaks partneriks kõigile kolmele KOV-ile maakonnas ning Kesk-Eesti politseijaoskonnale. MTÜ-sse kuulub kokku 20+ abipolitseiniku erinevatelt elualadelt, kelle kõigi missioon on maakonna ja oma kogukonna turvalisuse tagamine - osaletakse nii patrullides, ennetustegevustes, aidatakse korraldada erinevaid võistlusmänge noortele ja palju muud.

♦ MTÜ Tarest Saunani

Hea algatus 2022 – Jalgsema Metsaresto

Teised nominendid:

♦ Paide Gümnaasiumi filmifesti-

val „Horisont“ - 2022. aasta aprillis esmakordselt toimunud festival tõi kokku noored filmitegijad üle Eesti. Festivalile laekus veidi alla kahekümne töö. Hea näide, kuidas noored tulevad kokku, et teha midagi olulist ja arendada ka enda oskusi organiseerimisest kommunikatsioonini. Festival saab kevadel ka järje.

♦ Kõnnijalgball Paides ja Järva-Jaanis - Sel aastal algatas Paide Linnameeskond kõnnijalgballi Paides ja Järva-Jaanis, et luua eakatele positiivseid emotsioone läbi jalgpalli. Kõnnijalgball on sobilik igas eas ja oskustest olenemata inimesele. Mängus tohib ainult kõndida. Paides on iganädalaselt osalejaid 20 ringis.

Kogukonda toetav ettevõtte – Aaver OÜ

Pereettevõtte asutajad Ain ja Riina Turner on juba seitse aastat korraldanud Paides kolmapäevaõhtuseid rattasõite, millest kõik huvilised saavad osa võtta. Sel aastal on aga ettevõtte suure pühendumusega abistamas Ukraina sõjapõgenikke. Nad algatasid kampaania kasutatud arvutite kogumiseks, mille tulemusena on nad töökorda teinud ja abivajajatele jaganud üle 30 arvuti. Lisaks teevad nad korda ja jagavad abivajajatele jalgrattaid, mille arv ületab juba 90. Aini abiga valmib

Paides ka kilomeetrite viisi suusaradu.

Teised nominendid:

♦ MTÜ Uuskasutuskeskus - suurepärane koostööpartner Paide linnale Ukraina sõjapõgenike toetamisel, mis pakkus tasuta riideabi väga paljudele inimestele. Koostöös Uuskasutuskeskusega suudeti Paides abistada ja toetada ligi 200 põgenikku, pakudes neile vajaminevaid riideid, jalanõusid, nõusid vms.

♦ Järva Tarbijate Ühistu - Järvamaa üks suurimaid ettevõtteid ning tööandjaid, mis panustab väga aktiivselt kohaliku kogukonda juba aastaid. Ta on toetajaks mitmetele maakonna märgilistele ettevõtmistele - Paide Linnameeskond, Paide-Türi rahvajooks, Paide Rally ning pannud öla alla Paide linna ning noorte erinevatele ettevõtmistele. Coop Järva teeb koostööd ka Paide noorte töömalevaga pakudes teenimisvõimalust ja kogemust kohalikele noortele. Alanud on hea koostöö Paide linnaga eesmärgiga rajada Paidesse programmeerimiskooli Kood/Jõhvi Järvamaa filiaal endisesse Paide kaubamaja hoonesse.

Aasta sädeinimene – Ines Kurvits

Teised nominendid:

♦ Kai Kanarik
♦ Aune Suve

♦ Margit Udam - ta on aastaid seisnud selle eest, et Joodi piirkond oleks parim koht elamiseks. Margiti eestvedamisel paigaldati Joodile liikluse rahustamiseks märgid ning uuendati korvpalliplatsi. Lisaks korraldab ta oma kogukonnaga erinevaid üritusi (kodukohvikud, jaanipäevad, talgupäevad). Selle aasta alguses algatas Margit Ukraina abistamiseks annetuste kogumise. Väga tähtsal kohal Margiti südames on aga noored. Ta töötab ja tegutseb kirega, kui saab panustada kohalike noorte elu põnevamaks ja paremaks muutumiseks. Tänu Margitile on elu Joodil ja Paide Gümnaasiumis palju värvilisem.

Aasta küla – Albu küla

Teised nominendid:

♦ Jalgsema küla

♦ Kriilevälja küla - arenev küla, kus alati on olnud tegusad inimesed ja ettevõtjad, kes kogukonda panustavad. Viimastel aastatel on külas jõudsalt arenenud eramuehitus ning kasvanud elanike arv just noorte, lastega perede osas. 2022. a alguses elas külas 109 inimest. Külaelanike ettevõtmisel valmis 2019. a külaplats ja 2022. a oma küla strateegia.

TEE JÕULUKINGITUS PAIDE ANDEKATELE LASTELE

Hillar Hanssoo pärandvara põhjal loodud Paide linna heategevuslik sihtkapital "Andekas laps" kogub rahalisi annetusi, et Vabariigi aastapäeval tunnustada linna tublisid ja andekaid noori.

Sihtkapitalile saavad annetusi teha kõik soovijad Paide linnavalitsuse arveldusarvele SEB pangas
EE421010030228771016
märgusõnaga "Andekas laps"

PAIDE OTSIB

AVALIKE SUHETE PEASPETSIALISTI

Kandideerimine kuni 19.12.2022. Lisainfo: paide.ee

Hingesaatjad

– matusetalitus, mis toob hinge rahu!

Viljandimaa büroo

Vaksali 14 (maja Pärnu poolne ots)
viljandi@hingesaatjad.ee
tel 55 86 502, E-R 10-16.

Järvamaa büroo

Suur-Aia 19, Paide
paide@hingesaatjad.ee
tel 58 000 906, E-R 9-15.

Hingesaatjate matusetalitusbüroost leiad kõik matuste korraldamiseks vajalikud teenused: leinasaal, hauakaevamine, tuhastamisteenus, urn, kirst, riietamine, hauaplaat, peielaud jne. Lahkunu transport 24/7

Järelmaksuga tasumise võimalus!

www.hingesaatjad.ee

Päevakeskuse lõbus mardija kadripäeva pidu. Foto: Ülle Palmet.

Paide eakate päevakeskus pakub harivaid tegevusi, meelelahutust ja ajaviidet

Paide eakate päevakeskus on koht, kus saavad aega veeta kõik pensioniealised inimesed. Meil on avarad hästi sisustatud ruumid Lai 33. Siin tegutsevad lauluring Leelo, tantsuring Mamma Mia, võimlemisring ja kokandusring. Saalis mängitakse lauatennist. Me teeme kepikõndi ja tantsime rahvalikke tantse. Käsitöötoas on lisaks kudumisele, heegeldamisele ja õmblemisele võimalik teha ka õnnitluskaarte, maalida siidisalle ja õppida ilukirja. Kui huvilisi on, võime teha ka kunstiringi. Saab ka lihtsalt istuda, ajalehte lugeda ja juttu ajada või vaadata televiisorit. Meil käib sageli külalist, kes räägivad erinevatel teemadel. Kord kuus tähistame sünnipäevi ja peod on väga lõbusad. Teeme koostööd raamatukogu, kunstikooli, Wittensteini tegevusmuuseumi ja pensionäride koondisega.

Aasta suurimad sündmused on olnud meil ansambli Leelo 25. sünnipäev, suvine ekskursioon Pärnumaale, festivalil „Hingelt noored“ osalemine Paide Vallimäel ja kadri- ja mardipäeva tähistamine. Aasta lõpetame torede jõulupeoga. Samuti nõustame eakaid asjaajamises, arvuti kasutamises ja ametiasutustega suhtlemises.

Meid saab jälgida Facebookis – Paide Eakate Päevakeskus. Meie tegevuskava on üleval linna kodulehel.

Päevakeskuse tegevustes osalemisel on ka tasu – 4 € kuus.

Avatud E-R kell 09.00–16.00

Tegevusjuhendaja Ülle Palmet

E-post paidepaevakeskus@gmail.com

Tel 534 04750

Ringijuhendajad:

Maimu Lomp (võimlemine – maimu.lomp@gmail.com)

Sirje Unga (lauluring – sirjeung@hotmail.ee)

Poni Lumi hakkas korra kuus Tarbjal lasteaias käima

Iga kuu ühel reedel käib Tarbja lasteaia lastele end tutvustamas poni nimega Lumi. Huviringi eesmärk on lastele tutvustada hobumaailma, luua sõbralik ja üksteist austav suhtlus inimese ja hobuse vahel ning tugevdada empaatiavõimet üksteise ja loomade suhtes. Huviringis räägitakse hobusepidamisest ning lapsed saavad poni kammida ja jalutada. Lisaks vaadeldakse hobuste käitumist ja vajadusi, lapsed õpivad tunnetama hobuse hinge ja reguleerima oma kehakeelt loomaga suhtlemisel. Talvel teevad lapsed kelgusõitu ja kevadel saavad julgemad juba poni selga istuda. Huviringi viib läbi kooli sotsiaalpedagoog Egel Margus, kelle südameasjaks on tugevdada kõigi osaliste vahelisi sotsiaalseid suhteid.

Poni Lumi. Foto: Kresse Photo

PAide lasteaias õpitakse eesti keelt

Jane Sihvart

PAide lasteaia eripedagoog, huviringi läbiviija

PAide Lasteaia Lillepai majas sai sügisel hoo sisse eesti keele ring muukeelsetele lastele. Ena-

mus lapsi, kes huviringis osalevad, on ukrainlased, lisaks mõned lapsed, kelle emakeel on vene keel.

Nagu koolidesse, nii on ka lasteaiaühmadesse lisandunud viimase kahe aasta jooksul mitmeid lapsi, kelle emakeel ei ole eesti keel. Seoses sellega on lasteaia meeskond üritanud lahendusi leida, kuidas selliseid lapsi ja rühmi toetada. Tugispetsialistide ja lasteaia juhtkonna mõttevõlgatusest sündiski mõte luua huviring, mida Paide linn ka toetas.

Eesti keele ring on laste arengu toetamiseks väga vajalik, et laps mõistaks rühmas nii õpetajat kui ka rühmakaaslasti ning oskaks lihtsamalt sõprussuhteid luua. Üksteise mõistmine verbaalsel tasandil aitab luua lapses turvatunnet.

Eesti keele ring toimub kaks korda nädalas. Osalejaid on 14 – ühes grupis on 3-6aastased, teises 5-6aastased lapsed. Lastega õpivad ja mängivad Lillepai maja eripedagoog ning õppealajuhataja.

Südamega tugiisik Sirje Kirspuu valmistab rõõmu tervele perele

Sotsiaalkindlustusamet valis teist aastat Eesti parimaid sotsiaaltöötajaid. Tänavu sai tunnustuse ka tugiisik Sirje Kirspuu Viraksaare külast, kes valiti üheksa kahekümnest välja 60 kandidaadi seast. Sirje on tugiisik ühele lapsele, keda ta toetab nii koolis kui ka kodus.

Linnavalitsuse sotsiaaltöötajad räägivad Sirjest ülivõrretes: „Ta on äärmiselt soe ja suure südamega inimene, kelle jaoks on algusest peale lapse aitamine ja heaolu olnud esikohal. Tema rahulikkus ja toetav olek on lapse arengus teinud märgatavaid edasimine-

kuid. Lisaks oskusele teha lapsele ettetulevad takistused ületatavaks ning keerulised teemad lihtsamalt mõistetavaks, on tal ka oskus ennetada võimalikke tekkivaid olukordi. Lapsevanema jaoks on hindamatu näha päeva lõpus last, kellel on koolis olnud edukas päev ning tugiisikut, kes tunneb samuti siirast rõõmu ka väiksemate kordaminekute üle. Sirje toel on lisaks edule õppetöös ka kasvanud lapse sotsiaalne huvi ja julgus teha ning proovida uusi asju. Pere on väga õnnelik, et lapse kõrval on inimene, kes on südame ja hingega asja juures.“ Palju õnne!

Osale jämesoolevähi sõeluuringus!

Maire Raidvere

Järvamaa tervisenõukogu AS Järvamaa Haigla

Efektiivne ja valutu jämesoolevähi sõeluuring võimaldab avastada jämesoolevähi varasemas staadiumis või enne selle tekkimist ehk vähieelses seisundis.

Jämesoolevähi haigestumise ja suremuse vähendamiseks on kasutusel rahvastikupõhised sõeluuringuprogrammid. Jämesoolevähi sõeluuringus osalevad 60–69-aastased mehed ja naised iga kahe aasta tagant. Jämesoolevähi uuringule saab minna ka sõeluuringu väliselt ja selleks ei pea sõeluuringu sihtrühma kuuluma.

Kuidas uuringus osaleda?

Vähi sõeluuringute register kogub andmeid rahvastikuregistrist, vähiregistrist ja tervise infosüsteemist ning moodustab sõeluuringu sihtrühma. Sihtrühma kuuluvatele inimestele saadab vähi sõeluuringute register nimekirja e-kutse. Kui vähiregister infot e-posti kohta ei saa, saadetakse välja paberkutse rahvastikuregistris märgitud aadressile. Sõeluuringus osalemiseks vajaliku väljaheiteproovi võtmise komplekti saab oma perearstikeskusest ning selleks on vaja registreerida end pereõe vastuvõtule.

Miks on väga oluline osaleda jämesoolevähi uuringus?

Sõeluuring kui esmane ennetus aitab ära hoida vähi tekket. Vähi hakkab tekitama kaebuseid ja sümptomeid alles siis, kui see on levinud teistesse organitesse, mil seda on ravida juba oluliselt raskem. Sõeluuringus tulebki käia enne kaebuste tekkimist, et avastada kasvaja sellises etapis, kui seda saab veel ravida.

Kui levinud haigus on jämesoolevähi?

Jämesool on peensoole lõpust pärakukanalini ulatuv soole osa, mis jaguneb umbsooleks, käär-

sooleks ja pärasooleks. Jämesooles imenduvad vesi ja mineraalsoolad ning jõuavad lõpule seedeprotsessid. Jämesoolevähi on enamasti limaskestast kasvaja, mis paikneb jämesooles. Enamik jämesoolevähihaigetest tekib astmelise vähitekkeprotsessi tulemusena algselt healoomulistest kasvajatest ehk polüüpidest.

Jämesoolevähi teke on astmeline ja mitme teguri koosmõjust sõltuv protsess. See tähendab, et vähi tekkeks on vaja mitme vähi põhjustava teguri enamasti aastatepikkust koostoimet. Astmelise protsessi peegeldab elu jooksul omandatud mutatsioonide teket ja kuhjumist. Algselt on tegemist soole limaskestast healoomulise kasvaja muutmiseks. Aja jooksul võib toimuda aga healoomulise muutuse ehk polüübi suurenemine ja ehituslik teisenemine. Kõik polüübid ei arene soolevähiks. Võimalik on ka polüüpi taandareng, kuid umbes iga kahekümnes polüüp areneb edasi ja temast võib tekkida vähi.

Jämesoolevähi on sageli esinev haigus, mis ohustab peaaegu võrdselt nii naisi kui ka mehi. Eestis haigestub jämesoolevähi igal aastal peaaegu 1000 inimest. Jämesoolevähi on suur ülemaailmne terviseprobleem, asetudes vähisurma põhjustajana esimese kolme sagedasema vähitüübi hulka.

Millised on jämesoolevähi tunnused?

Jämesoolevähi tekib aeglaselt ja varasel soolevähil puuduvad sümptomid. Suhteliselt pikk peiteperiood pakub head võimalust kasvaja varaseks avastamiseks.

Varakult tuvastatud ja korrektselt eemaldatud polüüp ehk healoomuline kasvaja hoiab ära jämesoolevähi tekket.

Kaebusi põhjustab jämesoolevähi siis, kui kasvaja on väga suur või ka soolest väljapoole levinud. See võib tähendada ravitulemuste halvenemist ja ravi muutumist keerulisemaks. Samas oleks paikne ehk ainult sooleseinaga piirduv jämesoolevähi ohutult ja heade tulemustega lihtsamini ravitav.

Jämesoolevähi iseloomulikeks sümptomiteks on veritsus pärasoolest, muutunud sooletegevus (kõhukinnisus, aeg-ajalt tekkiv

kõhulahtisus, valulik pakitsus/tugev roojamis- või urineerimisvõime vähenemine, mis ei pea viima roojamisele või urineerimisele), kõhu- või seljavalu, aneemia, patsiendi või lähedaste poolt kompides tunda olev kasvaja.

Enne kaebuste tõttu arsti poole pöördumist võib vähi olla ühest kohast edasi levinud teise ehk andnud siirdeid teistesse organitesse. Jämesoolevähi ravi edukuse määrab soole vähist haaratuse ulatus ja keerukus. Samuti kaugsiirete ehk teistes organites paiknevate haiguskohtade olemasolu või puudumine.

Üldine reegel ütleb, et kõik vähemalt sentimeetrise või suurema läbimõõduga kasvajaalised moodustised tuleb ravida ehk täielikult eemaldada.

Kuidas jämesoolevähi ravitakse?

Viimastel aastatel on jämesoolevähi ravivõimalused oluliselt edasi arenenud. Vähemalt sentimeetrise läbimõõduga polüübid tuleb avastamisel kindlasti eemaldada. Oluline on polüübi eemaldamise kvaliteet – kui see on eemaldatud täielikult ehk tervete kudede piires, siis on polüübi uuesti tekkimise risk äärmiselt väike. Seda eeldusel, et tegemist on healoomuliste muutustega. Kui tegemist on düsplasia ehk vähieelses seisundiga või vähiga, siis võib polüüp pärast eemaldamist tagasi tulla.

Jämesoolevähi opereeritakse kas kirurgiliselt (avatud meetodil suure kõhulõike kaudu) või laparoskoopiliselt (kõhuõõne vaatlemine laparoskoobi abil läbi naha ja lihaste tehtud väikese lõike kaudu). Jämesoolevähi teraviklikus ravis on olulisel kohal ka kiiritusravi ja keemiaravi. Need parandavad koos kirurgilise ravi- ja haiguse ravitulemusi. Teatud juhtudel on patsiendil kiiritusravi ja keemia ravi tulemusel terveks saanud ka ilma kirurgilise ravita.

Tänapäevased teadmised ja kogemused võimaldavad kirurgiliselt ravida ka kaugele arenenud jämesoolevähi, mis on levinud teistesse organitesse, näiteks maksa või kopsudesse.

Lisainfo: jamesoolevahk.soeluuring.ee

PA MT

PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA

TALV 2022/2023

13.12 kell 18 Paide balletistuudio jõuluetendus „Pähklipureja“

14.12 kell 19 Paide Teater „Oaas“

15.12 kell 19 Paide Teater „Oaas“. Viimane etendus

20.12 kell 18 Paide naiskoori ja PAMT muusikastuudio jõulukontsert „Talvine õhtu“. Tasuta.

JAANUAR

8.01.23 kell 12 Arsis'e kellade ansambli ja Eesti Rahvusballeti tantsijate kontsertetendus „Pähklipureja süit“

14.01.23 kell 19 Kuressaare Teater „LEA“

17.01 kell 19 Komöödiateater „Kui palju maksab mees?“

25.01 kell 19 Teater Vanemuine „Filmimuusika kontsert“

VEEBRUAR

9.02 kell 19 Komöödiateater «ANNE PALUVER ikka veel 27!»

PAIDE KINO

DETSMEBER 2022

16.12 kell 19 „Jõulumadin“

17.12 kell 12 „Saabastega kass: Viimane soov“

Pärast kinoseansi ootame kõiki lapsi jõuludiskole!

21.12 kell 19 „Erik Kivisüda“

22.12 kell 12 „Mia ja Mina: Centopia Kangelane“

Kassa avatud igal kolmapäeval kell 12-18 ning üks tund enne tasulise ürituse algust. Pileteid saab ette osta Piletimaailm.com, Piletilevi.ee ja Fienta.ee.

Kontakt: tel 552 8180, kassa@pamt.ee

PAMT.EE

JÕULUSÜNDMUSED PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJAS

Sel aastal tähistame Paide Muusika- ja Teatrimajas jõule mitte ühe, vaid lausa kahe „Pähklipureja“ teemalise lavastusega. 13. detsembril jõuab lavale Paide balletistuudio jõuluetendus „Pähklipureja“, mille lavastajaks on Paide balletistuudio balletiõpetaja Sanna Kondas, assistendiks Merike Ivanov. Tantsivad Paide balletistuudio väikesed ja suured tantsijad, kes lubavad, et Pjotr Tšaikovski imekaunis muusika kannab vaatajad jõuluaja imedesse, kus kõik on võimalik!

8. jaanuaril kohtuvad kohtuvad Paide Muusika- ja Teatrimaja laval Arsis'e kellade ansamblid ja Eesti Rahvusballeti tantsijad, kes toovad publikuni kontsertetenduse „Pähklipureja süit“. Kavas on numbrid Pjotr Tšaikovski maailmakuulsast balletist „Pähklipureja“ ja teised surematud teosed Tšaikovski sulest.

17. detsembril kutsume kõiki lapsi jõuluaja saabumist kinoseansi ja jõuludiskoga tähistama. Paide Kinos linastub kauaoodatud lastefilm „Saabastega kass: Viimane soov“ ning pärast seansi oodatakse kõiki lapsi jõuludiskole, kus plaate keerutab DJ Kaspar Aare. Avatud on ka kõigi laste lemmik SinuMinis minipannkookide kohvik, kus tasumine toimub sularahas. Piletid ja lisainfo: pamt.ee

PAIDE TEATER

8/9/10/14/15
detsember

OAAS

— peata aeg, hüpata üle parda, keeruta —

PA MT 35
PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA

ARSIS

Pähklipureja süit

ARSISE KELLADE ANSAMBLID JA EESTI RAHVUSBALLETI TANTSIJAD

SOLISTID: ALI URATA, KETLIN OJA, MARCUS NILSON, SEILI LOORITS-KÄMBRE, HEIDI KOPTI

DIRIGENT: AIVAR MÄE

Piletid kassast ja fienta.ee

8.01.2023 | KELL 12 | PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJAS

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA

Pähklipureja

PAIDE BALLETIISTUUDIO JÕULUETENDUS

Laval balletistuudio väikesed ja suured tantsijad ning külalisesinejad
Pilet 5€ kassast ja fienta.ee

13.12.2022 | KELL 18 | PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJAS

PA MT 35
PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA

JÕULUDISKO

KOOS KINOSEANSIGA

17.12.2022 KELL 12 „SAABASTEGA KASS: VIIMANE SOOV“
PAIDE KINOS
PÄRAST KINOSEANSI JÕULUDISKO LASTELE VÄIKESES SAALIS
PLAATE KEERUTAB DJ KASPAR AARE
AVATUD SINUMINIS MINIPANNKOOKIDE KOHVIK

PAIDE KINO

Piletid kassast ja Piletimaailmast

Õnn on kui liblikas, kes taga ajades on
alati haardelutusest väljas, aga võib
sinu peale laskuda, kui vaikelt istud.
Kaunist jõuluaega lähedaste keskel
ning rõõmsat aastavahetust!

Paide linnavolikogu ja linnavalitsus

Kingitus linnarahvale

Beati Mandolini

"Rõõmsad jõulud igal pool"

18.12 kell 17 Paide Püha Risti kirikus
Tasuta

 JÕULUD SÜDAMES

16.12.22 kell 19.00 Paide Püha Risti kirik

Aastalõpukontsert

Segakoor LEETAR

Tallinna Noorte Kammerorkester

Solistid:
Triin Veissmann (viul),
Annabel Soode (sopran),
Anneli Riisalu (sopran)

Dirigent Kaur Pennert
Abidirigent Brett Uustal

Sissepääs vabaannetus

Jumalateenistus ja mälestuskontsert

Inimeseks olemine

on pühendatud teenistuskohustuste täitmisel hukkunud politseinikele ja piirivalvuritele

15. detsembril 2022
kell 18.00
Paide Püha Risti kirikus

Esinevad Koit Toome
Nele-Liis Vaiksoo
Tallinna Politseiorkester
Dirigent Riivo Jõgi

 Politsei- ja Piirivalveamet

Paide Gümnaasium - õppiv ja reisiv kool

Margit Udam
korraldusjuht

Koolina oleme võtnud Paide Gümnaasiumis eesmärgiks pakuda meie õpilastele võimalikult

palju rahvusvahelisi kogemusi, mis toetavad koolis toimuvat õppeprotsessi ja arendavad õpilaste sotsiaalseid oskusi. Rahvusvahelist õpikogemust pakub eelkõige Euroopa haridusprogramm Erasmus+, mis toetab nii õpilaste kui ka õpetajate enesearengut. Samuti oleme väga tänuvõlulised Paide linnale, mis on andnud õpilastele võimalusi osaleda rahvusvahelistes koostööprojektides teadus- ja tehnikavaldkonnas.

Tänapäeval on kooli roll olulisem kui varem, kriitilist mõtlemist, tehnoloogiate kasutamist, julgust, kombinatsioonide loomist, nutikust, koostöövõimet, liidrivõimet ja eestvedamist tahet, vastutuse võtmist ja sõnapiidamist olulisust, ambitsioonikust, hoolivust ja sallivust, väärikust, otsustavust, rahvusvaheli-

sust, riigimeheliiklusest, riskijulgest jne. Aktiivne projektitöö ja just rahvusvahelised projektid seda just soodustavadki.

Aastate jooksul on meie õpilased ja õpetajad reisinud järgmistes riikides: Türgi, Portugal, Iirimaa, Norra, Poola, Rumeenia, Taani, Saksamaa, Prantsusmaa. Kevadel 2023 ootavad ees sõidud Hispaaniasse, Ungarisse, Türgi, Itaaliasse, Hollandisse ja Prantsusmaale.

2022/2023 õppeaasta jooksul saavad 57 õpilast rahvusvahelist projektikogemust, mis on 31% meie õpilaste koguarvust. Samuti saavad 13 kooli töötajat võimaluse ennast rahvusvaheliselt koolitada või osaleda erinevates rahvusvahelistes projektides, mis on 44% kollektiivist.

Abiturient Anette Pennert: "Osalemine Erasmus+ projektis Rumeenias on andnud mulle väga palju. Olen saanud palju uusi tutvusi üle Euroopa, mida projektis osalemata poleks saanud. Sain keelepraktikat ja arendasin meeskonnatöö oskusi. Nägin maailma ja sattusin kohtadesse, mis on unustamatud ja kuhu tavaliselt ei pruugi üldse sattuda."

Horisondil on arutelu

Egert Ninep
õpilane

Horisont on Paide Gümnaasiumis 2022. aastal algatatud vabariiklik filmifestival, mille eesmärk on anda noortele võimalus avaldada oma arvamust filmikunsti kaudu. Arvame, et noorte filmikunst ei saa Eestis veel piisavalt tähelepanu, seega on meie südameasi anda oma panus, et see muutuks. Peamine põhjus, miks me seda teeme, on anda noortele võimalusi eneseteostuseks, enesearenguks, ja väljenduseks. Oleme kindlad, et iga noor, kes on Horisondiga seotud, korraldaja või osaleja, võtab endaga väga palju uut ja kasulikku kaasa.

Ootused teise Horisondi suhtes on väga suured. Loodame, et esitatakse veel rohkem filme kui eelmisel korral (14 filmi - toim). Oodata on üldiselt lähedat päeva, kus saab näha palju erineva fookuse ja sisuga filme, toimub arutelu oma ala spetsialistidega ning on oodata ka tuntu küllalisi. Ootused on suured ka seoses koostööga arvamusefestivaliga.

Praeguseks on kindel, et parimaid filme on võimalik arvamusefestivalil näha. Horisondi festivali tunnustusõhtu toimub 6. aprillil Paide Gümnaasiumis. Kuu aega enne on oodatud noorte loodud filmid pikkusega 4-20 minutit aadressile filmifestival-horisont@gmail.com. Info leiab Instagramist ja Facebookist - filmifestivalhorisont. Et Paide linn on 2022/2023 õppeaastal koolirahu linn, antakse välja ka sellealane eripreemia. Muidu on teema vaba - kõik, mis noori kõnetab.

Peakorraldajad on Paide Gümnaasiumi 11. klassi õpilased Egert Ninep ja Henri Härma. Suureks abiks on eelmise aasta peakorraldajad Markus Rooba ja Ronaldo Ollo ning paljud teised. Ka sel aastal on kirjutatud projekt, et sündmust korraldada (Euroopa Noored). Eelmist festivali toetas Euroopa Solidaarsuskorpus.

Horisont valmib praktilise koolitöö raames, juhendajateks on sel aastal Uku Valner ja Aili

Avi. Eelmise aasta korraldajad said oma teo eest ka maakondliku kõrge tunnustuse.

Horisont on suurepärase startipakk, kust oma film lendu lasta.

PAIDE GÜMNAASIUMI JÕULUKONTSERT

PAIDE PÜHA RISTI KIRIKUS
19. DETSEMBER KELL 19.00

ESINEVAD: PAIDE GÜMNAASIUMI ÕPILASED,
NOORTEKOOR JA SOLISTID
JUHENDAJAD: TEELE TALI JA ANETE SAMMLER

25. detsembril 2022
1. jõulupühal
kell 15.00

OLGU JUMALALE KÕRGES

KLASSIKATÄHED

PAIDE KIRIKUS

Katarina Maria Kits viiul

Evita Lohu klaver

Kavas Ludwig van Beethoven ja Johannes Brahms

Kontsert on tasuta. Võimalus annetada

Tuppa tehis- või päris kuusk?

Jõulud on aeg, mil inimesed tulevad kokku, et pühi pidada ja kaunistada oma kodusid, teha kingitusi ning koguneda pidusöökidele. See on ka aeg, kus kasvavad kulutused, suureneb tootmine ja ressurside kasutamine. Sel ajal tekib rohkem jäätmeid kui ühelgi teisel ajaperioodil.

Mis võiks olla jõuluvana roll ringmajanduses? Kuidas mõjutavad kaasaegsed jõulud keskkonda ja kuidas saame koostada kinginimekirju austades keskkonda.

Kumb on keskkonnasõbralikum, tehis- või päris kuusk?

Mõned võivad väita, et tehispuu on parem, kuna see kestab kaua ja seda saab igal aastal uuesti kasutada. Kuid kas see aitab tõesti metsi kaitsta või suurendab see plastijäätmete probleemi?

Plastikust jõulupuud on valmistatud PVC-st või polüetüleenist ning nende tootmine on väga energiamahukas. Elutsükli lõpus visatakse plastikust jõulupuud prügimäele, kus nende lagunemiseks kulub sajandeid. Lisaks nende keskkonnamõjule toodetakse paljusid neist Aasias ja nende transportimisel Euroopasse tekib palju CO2.

Kahe meetri kõrguse tehispuu süsiniku jalajälg on umbes 40 kg. Seda on kümme korda rohkem, kui tõelise puu oma, mis pärast jõule põletatakse. Tehispuu süsiniku jalajälje vähendamiseks tuleks seda 10 korda uuesti kasutada, kuid keskmiselt kasutatakse tehispuid vaid neli korda.

Tõelise jõulupuude keskkonnamõju on teistsugune. Tüüpilise 2-meetrise jõulukuuse kasvatamiseks kulub 10-12 aastat. Sellel perioodil seovad puud atmosfäärist süsinikku. Ostes loodusliku jõulukuuse toetad loodust, kuna kuuseistandikuga kaetud maa on elusloodusele kasulik, kui tühermaa, pakkudes loomadele-lindudele varju ja elupaika. Lisaks toetad ka kohalikku ettevõtlust. Iga müügiks raiutud puu asemele istutatakse 1-3 uut.

Pärast pühi võib jõulupuid kompostida või põletada. Puid saab koguni ka laenutada või osta koos potiga, et see pärast metsa istutada.

Aga kui üldse jõulupuud ei tooks? Kuigi see lahendus on kõige jätkusuutlikum, pooldavad paljud inimesed siiski traditsiooni. Ka siin saab olla loominguiline ja otsida alternatiive. Näiteks võib ehtida koduõel oleva puu, kodu mõne toataime või väikese rosmariinipuude, mis kasvab potis. Rosmariini on lihtne pügada nii, et see näeks välja nagu jõulupuu ja lisaks saab seda kasutada maitsetaimena. Võib ka lihtsalt kuuseoksi koju tuua.

nende eest hästi, et need pikalt vastu peaksid. Kui soovite need välja vahetada, võite need kellelegi ära anda või heategevuseks annetada. Keskkonnasõbralikumad kaunistused on looduslikest materjalidest valmistatud, millest levinumad on kähbid, puit või metall. Samuti saab kauneid ehteid taaskasutatud materjalidest, ka plastikust ja paberist.

Samuti saab kaunistusi ise teha - paberist tähed, oksad ja männikäbid või isegi kasutada makarone, maisitärklisi või taigat. Ideede ammutamiseks uuri internetist lisa, kust leiab leidlikke ehtevalmistamise viise. Rõõmsat isetegemist!

Jõulukaunistused

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

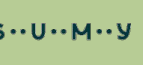
Norway
grants

CIRCULAR BASED WASTE MANAGEMENT

www.circular-waste.eu

The Circular Based Waste Management project is funded by Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation - www.eaagrants.org

Implemented by:

Järvamaa vabatahtlikud seltsilised kingivad aega poolesajale inimesele

Jõulupühade eel mõtiskleme ehk rohkem sellest, milliseid kingitusi soovime saada ja milliseid ise kinkida. Kõige väärtuslikum kink on aeg. Tänu Vabatahtlikud Seltsilise programmile, mida Eesti Külaliikumine Kodukant 2023. aasta oktoobrini veab, on tekkinud huvilistele võimalus kinkida oma kodukoha või kogukonna toetust vajavatele inimestele aega. Kas või üks tund nädalas. See on väga suure väärtusega kingitus.

Seltsilise tegevus loob täiendavat lisaväärtust täna olemasolevatele sotsiaalteenustele. Vabatahtlik seltsiline on abiline, kes pakub eelkõige oma aega üksildase inimese heaks, kes vajab tuge. Liikumise peamiseks siht-rühmaks on eakad ja erivajadustega täiskasvanud, kes on jäänud sotsiaalsesse isolatsiooni. Läbi selle tekki üksildustunne, mis on kvaliteetsete inimsuhete puudus, viib tasakaalust välja nii vaimse kui füüsilise tervise.

Seltsiliseks saab hakata alates 16. eluaastast. Ülemist vanusepiiri ei ole. Liikumise meeskonna poolt saab alustav seltsiline ettevalmis-

tuse ja koolituse, vajadusel nõustamist, samuti tehakse taustakontroll abisaaja turvalisuse huvides. Seltsiliseks olemist saab pausile panna või lõpetada esimesel vajadusel. Seltsilise ja abisaaja esimene kohtumine toimub koos koordinaatoriga - oluline on kaardistada mõlema poole vajadused, soovid ning võimalused.

Tähtis on, et seltsiliseks tulijal on siiras soov ja huvi teisele inimesele, kes ei ole tema enda pere-liige, sõbraks olla. Vabatahtlik seltsiline on pigem hea tuttav või sõber, kes on toeks näiteks õues jalutamisel, poes või arsti juures käimisel. Väga suur osa on omavalihelistest vestlustest, näiteks arutatakse koos päevakajalisi teemasid või hoopis meenutatakse möödunud aegu. Koos tehakse ka käsitööd, lahendatakse ristsõnu, mängitakse lauamänge, lauldakse, loetakse, remonditakse traktorit, valmistatakse sooja toitu. Oluline märksõna on koos tegutsemine. Alati ei pea seltsiline külastama inimese kodu. Kokkusaamised võivad toimuda näiteks pargis, raamatukogus või suheldakse telefonis. Siiski näitab meie kogemus, et kõige toredamad hetked on siis, kui saadakse reaalselt omavahel kokku ja toimetatakse koos. Seltsilised on olemuselt ennetajad, nii nagu seda on näiteks abipolitseinikud või vabatahtlikud päästjad.

Meie seltsilised külastavad inimesi ka hooldekodudes, sotsiaalkeskustes, haiglates ja pansioonides. See toob lisarõõmu ka

neile, kes oma kodu iseseisva eluga enam hakkama ei saa ning kelle lähedased on kaugemal või puuduvad.

Näen koordineerimistööd tehes, et enamasti on abivajajad inimesed positiivsed. Rõõmu tuntake lihtsatest asjadest - kes saab tänu seltsilisele toast välja jalutama, kes oli varem üksildane, on leidnud vestluskaaslase. Kui seltsiline käib külas kas või tunnike nädalas, on abivajajal alati, keda oodata ja elu paistab palju helgemana, südames on tänutunne.

Seltsilised on tulnud selleks, et jääda. Tegutseme selle nimel, et meie ühiskonnas oleks inimeste aitamine normaalsuseks ning koosolemisest saaks tunda rõõmu ja rahulolu. Meie eesmärk on väärikalt ja rõõmsalt elatud elu.

Järvamaal on täna kokku 13 seltsilist, Paide linnas toimetab neist viis. Abisaajaid on maakonnas 54 inimest (sealhulgas kaks hooldekodu, kus toimub grupitegevus). Ja mitmed inimesed üle Järvamaa on seltsilise ootel!

Kui sul tekkis huvi tulla seltsiliseks või tead oma lähikonnas või kogukonnas inimest, kes on üksik ja keda võiks just Vabatahtlik Seltsiline aidata, siis võta palun minuga ühendust. Rohkem infot meie tegevuse kohta leiad kodulehelt seltsilised.ee

Triin Kordemets
Vabatahtlike Seltsiliste koordinaator Järvamaal, tel 5695 6699
triin.kordemets@gmail.com

Järvamaale on laienenud vajalik koduhooldusteenus

Hooldekodu pole ainuke lahendus voodihaige jaoks. Väärikalt vananeda saab ka kodus, ent paljudes omavalitsustes puudub koduhooldusteenuse võimalus liikumispuudega ja voodihaigetele inimestele. Just sellist teenust on pakkunud OÜ Hooldaja seitse aastat Tartus ja Tallinnas. Nüüd on ettevõtte laienenud ka Järvamaale.

Osauhinu juhataja Anneli Parts ütleb, et Hooldaja missiooniks on luua hooldusteenust vajavatele inimestele kodune elukeskkond, kus nad saavad tunda end täisväärtuslikult, ning tagada turvatunne omastele. Arvestatakse hoolealuste isiklike eripäradega ning luuakse nendega siiras ja lähedane inimlik kontakt. „Inimesel peab olema võimalus väärikalt vananeda oma kodus, surmani,“ leiab Parts. Ettevõtte on siiani osutanud koduhooldusteenuseid peamiselt Tallinnas, Harjumaa ja Tartus ja Lõuna-Eestis. Et Parts ise kolis hiljuti Türi ja oma omavalituse sotsiaal-osakonnaga sel teemal konsulteerides selgus, et Järvamaal üldse taoline teenus puudub, otsustas ettevõttega laieneda ka siia.

Hooldaja OÜ teenused on suunatud isikutele, kes erivajaduste või sotsiaalsete tingimuste tõttu ei saa iseseisvalt elada. „Pakume kõrvalist abi vajavatele inimestele nende seisundile vastavat hooldust nende oma kodus,“ täpsustas Parts.

Abivajajateks võivad tema sõnul olla nii eakad, trauma- ja insuldi järgsed, vähihaiged kui füüsilise puudega inimesed ja voodihaiged. Peamiselt ongi tema klientideks voodihaiged.

OÜ Hooldaja põhiteenus jaguneb koduabiteenuseks ja hooldusabiteenuseks, samuti osutatakse vajadusel nõustamisteenust ning voodihaigete hooldust kodus. Hooldusteenust pakub ettevõtte vajaduspõhiselt alates üks, kaks või voodihaigetele kolm tundi päevas kliendi oma kodus.

Anneli Parts ise omab lisaks 15aastasele töökogemusele ka viie aasta pikkust hooldajatöö kogemust, mille sai Inglismaal. „Voodihaige hooldamine kodus pole seal ammu probleem, käsikäes professionaalsete hooldust pakkuvate firmadega toimib kõik kenasti ja inimesed elavad täisväärtuslikult ning turvaliselt oma kodus,“ märkis Parts, kes omandas Inglismaal ka vastava kvalifikatsiooni.

Hooldaja OÜ teeb koostööd ka sotsiaalministeeriumi lepingulise partnerfirmaga Somnium Medical OÜ, mille tegevusalaks on aktiivmadratsite rent. „Tänu neile madratsitele ei pea enam voodihaige asendit muutma iga 20 minuti tagant. Piisab kolmest või neljast hoolduskorras päevas, mil hooldaja teeb hügieenitoimingud, annab toidu ja vaatab, et kliendil oleks turvaline ja mugav,“ selgitas Parts. Veel nõustab Anneli Parts omaste hooldajaid, et nende tööd ja vaeva kergemaks teha. „Pole olemas rasket tööd, vaid on valed töövõtted“, leiab ta.

Kogu info on leitav Hooldaja OÜ kodulehel hooldaja.ee või helistades 55532903.

Vabatahtlik SELTSILINE

TEE EAKA VÕI ERIVAJADUSEGA INIMISE PÄEV RÕÕMSAMAKS!

KINGIME AEGA!

TULE VABATAHTLIKUKS!

ANNA TEADA SELTSI SOOVIJAST!

WWW.SELTSILISED.EE

JÄRVAMAA KOORDINAATOR TRIIN 56956699

Tegevust rahustatakse Euroopa Sotsiaalfondi meetmest "Tõttorui oalemist toetavad hoolekandeteenused".

Palju õnne detsembri sünnipäevalistele!

96 Helmi Puusaare
95 Jakob Teder
95 Leida Pall
94 Lilia Sergejeva
94 Antonina Sepp
92 Aino Toom
91 Salme Õun
91 Vaike Abel
90 Erna Treier
90 Hans Alba
90 Valentina Persidski
90 Karli Talviste
89 Vaike Tikk
89 Lea Mihkelev
89 Ene Andla
89 Lembi Perijainen

88 Heino Luht
88 Ilse Toomsalu
88 Helve Tambre
87 Aita Okas
87 Jaan Ruusna
87 Matti Ausmaa
86 Mirapia Moon
86 Enn Toom
85 Leili Rehtla
85 Aime Kasekänd
85 Rein Zeemann
85 Ants Heinaste
84 Mare Maadväli
84 Henn Sokk
84 Helve Kalvik
84 Galina Švets
84 Õie Kärpuk
84 Malle Pilve
84 Leida Pärnala
83 Leida Kendla
83 Ants Kesküla

83 Eino Tramm
83 Eevi Krull
83 Ilme Parm
83 Eevi Sikstus
83 Ludmilla Kiiver
83 Vilve Matsuma
82 Maia Sõnajalg
82 Mare Tuurma
82 Rutt Feldberg
82 Veera Niinemets
82 Jevdokia Kokoreva
82 Aime Kruusement
82 Agnes Viira
82 Oskar Helmes
82 Auni Jürisson
81 Heidi Viedemann
81 Lea Kõrts
81 Mare Käär
81 Eerika Jalak
81 Laine Trahv
81 Ants Grauberg

81 Ene Lepp
80 Helle Jäetma
80 Malle Vaikla
80 Tiit Maasalu
80 Urve Eisenberg
79 Mare Kütt
79 Veste Rooni
79 Aime Viimsalu
79 Anne-Ly Põlde
79 Rein Aaviste
78 Aivo Abilon
78 Aino Pannel
78 Helgi Soopere
78 Erika Eigla
78 Avo Roo
78 Ene-Mall Tamberg
77 Teodor Sinkkonen
77 Liia Alandi
77 Luule Junja
77 Katrin Kipper
77 Ülle Tambre

77 Ella-Meeli Müller
77 Merike Hansen
77 Kalju Arpo
76 Mati Vainola
76 Taimi Raja
76 Evi Kuuskor
76 Jaan Kalda
76 Tõnu Soop
76 Aime Allik
76 Õie Viibur
76 Arno Reinhold
75 Ülle Eerik
75 Urmas Karilaid
75 Kaida Käsper
75 Heino Vaske
75 Vilja Tischler
75 Tiina Niidumaa
75 Viljam Korhonen

Koos saame
energiakriisiga
hakkama

Vaata, kuidas:
hoiamekokku.info

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Noorimad linnakodanikud

Tomy 28.10
Mykhailo 15.11

Graafika: Freeplik

Soovime Järvamaa
Kutsehariduskeskuse õppijatele,
sõpradele ja koostööpartneritele
rahulikku jõuluaega, kõikide soovide
täitumist ja kordaminekuid algaval
aastal!
Täname teid meeldivate hetkede
eest!
Hoidke õppimine ikka südames ja
kohtumiseni Järvamaa
Kutsehariduskeskuses ka uuel
aastal!

TASUTA KOOLITUSED JÄRVAMAA KUTSEHARIDUS- KESKUSES

- SKETCHUP 3D MODELLEERIMINE ALGAJATELE (30 t) 4.-6.01
- TÄIENDUSKOOLITUS – KOOLIEELIKU MÕTTE- JA KÄITUMISMUDELID NING NENDEGA TOIMETULEK (80 t) 6.01-24.03
- RASKETEHNIKA DIAGNOSTIKA BAASKURSUS (40 t) 7.-28.01
- MS OFFICE PROGRAMMIDE TÖÖALANE KASUTAMINE (48 t) 10.01-16.02
- AUTOCAD 3D BAASKURSUS (40 t) 16.-19.01
- BAASDIGIOSKUSED TÖÖLASEKS KASUTAMISEKS (56 t) 16.01-1.03
- VIDEOTÖÖTLEMISE JÄTKUKOOLITUSb
- MOOTORSÕIDUKI KLIIMASEADMETE KÄITLLEJA PÄDEVUSKOOLITUS (26 t) 17.-19.01
- SÕIDUAUTO ÜLDDIAGNOSTIKA PÕHITÖED (80 t) 20.01-18.02
- AUTOCAD BAASKURSUS (40 t) 23.-27.01
- ERIVAJADUSEGA LAPSE MÄRKAMINE, VAJADUSED JA TOETAMINE TEMA ARENGUL (48 t) 27.01-23.03
- SÕLTUVUSHÄIRETE MÄRKAMINE JA SEKKUMISVIISID (26 t) 1.-9.02
- LASTE JA NOORTE LOOMULIK JA TURVALINE SEKSUAALNE ARENG JA SEKSUAALVÄGIVALLA ENNETAMINE (24 t) 2.-9.02
- ASJATUNDLIK INFOOSING JA DIGITAALNE KOOSTÖÖOSKUS (28 t) 6.-27.02
- TABELARVUTUSE MS EXCEL KASUTAMINE IGAPÄEVATÖÖS (28 t) 21.02-16.03

Koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga Euroopa Sotsiaalfondi toel programmi "Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine" raames

Registreerimine ja info: jkhk.ee või helista 515 5611

AUTOREMONT ja VARUOSAD sinu kodu lähedal!

REMONT JA REHVITÖÖD

3D SILLASTEND

DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD

KLIIMASEADMETE HOOLDUS

KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7

Tel 389 5557, 525 2166 (varuosad)

Tel 505 2166 (autoremondi töökoda)

autolammutus@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

f stikautolammutus

www.stik.ee

**OTSIME
FRANTSISI-
PARTNEREID
ÜLE EESTI**

Alustada saab lausa 0-investeeringuga.

Hea frantsiisipartner soovib tegeleda ettevõtlusega ja unistab enda söögikohast. Ta on valmis looma oma meeskonna ning juhib seda enda poolt parimat eeskuju andes. Ta soovib oma ettevõtet pidada frantsiisireeglite alusel.

Omalt poolt pakume valmis pizzeriat, mida saab kohe pidama hakata, et oma unistused ellu viia; ettevõtte abi ja toetust: pitsade valmistamise ja teeninduskoolitust.

Heal frantsiisipartneril ei pea olema suur rahakott äri alustamiseks, vaid suur soov luua endale töökoht, lisaks lahe süda ja loomus klientide teenindamiseks.

Kontakt:
marko@peetripizza.ee
www.peetripizza.ee

Peetri Pizza

ÕHKSOOJUSPUMPADE

MÜÜK

PAIGALDUS

HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE ☎ 5184429

METSAKINNISTUD,
PÕLLUD,
KAITSEALL OLEVAD
KINNISTUD

AUS HIND TEIE KINNISTULE
TARTUMETSALT

5557 7007
janno@tartumets.ee